

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2021/22

Destinace (země, město): Polsko, Katowice

Jméno, příjmení: Lenka Vávrová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Humanistyczny, Filologia słowiańska

<https://us.edu.pl/wydzial/wh/kierunki-studiow/filologia-slowianska/>

Výuka češtiny na Slezské univerzitě v Katovicích probíhá v rámci oboru Slovanská filologie v bakalářském a magisterském studiu. Studenti jsou rozděleni do skupin podle svého prvního slovanského jazyka, přičemž největší zájem je vždy o češtinu a chorvatštinu. Česká i chorvatská skupina tedy i letos existovala ve všech ročnících, ačkoli v 1. ročníku magisterského studia byl letos zapsán jediný bohemista. V doktorandském programu na slavistice studovala jedna studentka.

Lektorka vyučovala také kurz češtiny v Doktorské škole (*Szkoła Dokorska*) – jedná se o kurz pro doktorandy ze všech oborů, tedy i nejazykových a nehumanitních.

Čeština je nabízena i studentům rusistiky a historie, tyto kurzy ale v tomto akademickém roce lektorka nevedla.

Výuka probíhala v akademickém roce 2021/22 převážně prezenčně. Online výuka byla však nařízena několik dní před vánočními svátky, aby se studenti i pracovníci mohli „izolovat“ od ostatních, než se rozjedou ke svým rodinám. V letním semestru pak slavistika zavedla online pondělky – v pondělí se tedy vyučovalo pouze distančně. Kurzy pro Doktorskou školu probíhaly online celé dva semestry, a to ve večerních hodinách.

Zde jsou uvedeny aktuální počty studentů (stav na konci letního semestru):

Ročník	Počet studentů
Bakalářské studium:	
1. ročník	9
2. ročník	8
3. ročník	10
Magisterské studium:	
1. ročník	1
2. ročník	4
Doktorské studium (slavistika)	1
Doktorandi z Doktorské školy	6

Lektorka vyučovala předměty spadající do modulu *Praktyczna nauka I-go języka*. Jde o předměty: gramatika a písemný projev, konverzace, čtení a poslech s porozuměním, v 1. ročníku navíc ortografie a fonetika. V některých ročnících lektorka učila několik předmětů z tohoto modulu, v jiných např. gramatiku nebo čtení a poslech učili kolegyně a kolegové bohemisté. Překlad a tlumočení, které jsou součástí praktického modulu ve vyšších ročnících, vyučovaly kolegyně s příslušnou odbornou kvalifikací. S hodinovou dotací 90 + 45 minut týdně probíhal kurz češtiny pro doktorandy z Doktorské školy. Úvazek lektorky činil v zimním i v letním semestru shodně 18 hodin (18 x 45 min) týdně.

Výuka češtiny neprobíhala podle jedné učebnice, materiály byly kombinovány a doplňovány autentickými texty, články a videy. Lektorka nejčastěji používala učebnice *Čeština pro cizince* (Boccou Kestřánková a kol.) a *Čeština expres* (Holá, Bořilová) a nově také *Czech it up* (Hradilová a kol.). Lektorka má relativní svobodu při volbě témat. Existuje sice jakýsi celofakultní syllabus s předepsanými tématy pro jednotlivé ročníky, ale zřejmě není závazný – kolegové lektori přizpůsobovali témata potřebám skupiny nebo se řídili posloupností témat v jimi používaných učebnicích.

Studenti by měli podle syllabů v jednotlivých semestrech dosáhnout následující jazykové úrovně podle ERR:

Typ studia a semestr	Úroveň podle ERR
Bakalářské studium:	
- po 1. semestru	A1
- po 2. semestru	A2
- po 3. semestru	A2+

- po 4. semestru - po 5. semestru - po 6. semestru	B1 B1+ B2
Magisterské studium: - po 1. semestru - po 2. semestru - po 3. semestru - po 4. semestru	B2 B2+ C1 C1

Studenti měli v tomto akademickém roce možnost vyslechnout několik přednášek, které organizovaly kolegyně bohemistky. Vrcholil také projekt *Towards Modern Slavic Studies*, který odstartoval v roce 2020 a jehož je Slezská univerzita v Katovicích, potažmo tamější bohemistika, hlavním řešitelem. Projekt je realizován v rámci mezinárodního partnerství tří univerzit (Slezská univerzita v Katovicích, Ostravská univerzita, Univerzita svatých Cyrila a Metoděje ve Skopje). Studenti se účastnili mnoha mezinárodních workshopů a seminářů, v červenci pak vyjeli do Severní Makedonie na letní školu.

V březnu se několik studentů společně s lektorkou zúčastnilo autorského čtení Jaroslava Rudiše v Těšíně. Akci připravil německý lektor DAAD ze Slezské univerzity v Katovicích. Původně byla určena pro studenty germanistiky (Rudišova poslední kniha byla napsána německy), ale pro nezájem germanistů a díky tomu, že lektorka se s německým lektorem zná z minulosti, byli nakonec přizváni bohemisti. Při trojjazyčném autorském čtení to byl právě jeden z katovických studentů, kdo předčítal z polského překladu knihy.

Na přelomu dubna a května se konal festival *Kino na hranici*. Mnoho studentů univerzity v Katovicích se do této akce zapojuje v rámci dobrovolnictví. Motivací je jistě i to, že kromě zkušeností a kulturních zážitků si tuto činnost studenti mohou nechat započítat do praxe.

V květnu opět proběhla překladatelská soutěž a soutěž prezentací pořádaná ÚJOP a Evropskou komisí. Zájem o soutěž byl v tomto roce velmi malý, zúčastnili se jí pouze tři studenti. Student 2. ročníku si za svou prezentaci o skládacích kolech odnesl čestné uznání. Účast v soutěži byla letos poprvé zpoplatněna, a to i účast online. Poplatek uhradila lektorka z vlastních peněz.

Po covidové pauze byla oživena i slavnost slavistů, tzv. SlavDan. Každý jazyk vyučovaný na slavistice má v tento den ve vstupní hale budovy v Sosnovci svůj stánek, ve kterém studenti (zpravidla studenti 1. ročníku s pomocí lektorky) prezentují daný jazyk a zemi. Studenti

bohemistiky nezklamali – napekli, nakoupili českou čokoládu a limonády, vyrobili samolepky, kvízky atp. a den se i přes poměrně krátký čas na přípravu vydařil.

Univerzita v Katovicích se letos stala zkušebním místem, na kterém bylo možné vykonat certifikovanou zkoušku z češtiny jako cizího jazyka CCE. Lektorka prošla krátkým školením na roli administrátora a asistovala tak kolegyni, která zastávala roli organizátora. Na zkoušky na úrovni B1, B2 a C1 se přihlásilo asi 10 uchazečů z řad veřejnosti. Mezi nimi byl i jeden student 3. ročníku katovické bohemistiky, který skládal (a úspěšně složil) zkoušku na úrovni C1.

Budova univerzity v Sosnovci je poměrně nová, ale bohužel není technicky příliš dobře vybavená. Projektor, počítač i přehrávač CD je možné si vypůjčit, ale často to není moc praktické. Lektorka využívala notebook zapůjčený DZS. Wi-fi není v celé budově stoprocentně spolehlivá. Kopírování je možné na několika málo kopírkách rozmístěných v budově, přičemž je vždy třeba přinést si s sebou papír a také myslet na to, že kopírky jsou velmi často defektní, je v nich zaseklý papír nebo je prázdný toner. Počet kiosků, kde bylo možné kopírovat na vlastní náklady, se po pandemii značně snížil. Kromě tříd učí lektori někdy i v kancelářích (svých i cizích), což paradoxně v malých skupinách zvyšuje technické pohodlí – je možné použít stolní počítač a není třeba nic s sebou nosit.

Určitý technický diskomfort není nic nepřekonatelného, ale je vždy třeba myslet dopředu a pokud možno se připravovat s časovým předstihem, případně přizpůsobit hodiny daným podmínkám.

Univerzita lektorům poskytuje ubytování v Katovicích. Jedná se o pokoj velikosti asi 30 m² s koupelnou a malou kuchyňkou bez oken, která se nachází hned za vchodovými dveřmi. V pokoji je starší nábytek, nádobí je třeba obstarat si vlastní. V suterénu jsou bezplatně k dispozici dvě pračky, recepce je otevřená 24 hodin denně. Ubytování je vzdálené zhruba 15 minut chůze od centra Katovic, na autobusovou zastávku, odkud jezdí autobusy do Sosnovce, lze dojít za 15–20 minut. Velmi blízko je několik supermarketů a také Dolina Trzech Stawów – oblíbený park, kam je možné vyjít si na odpočinkovou procházku nebo za sportem.